
ПРАВЕДНИКИ

Апраксіна Тетяна Денисівна (1919-1998)
Коваленко Катерина Іванівна (1926-2007)
Коваленко Василина Степанівна

ВРЯТОВАНІ

Іванова (Слівнілеєва) Вікторія Петрівна (1933)
Чигріна (Слівнілеєва) Надія Петрівна (1919-1992)
Константинівська Параска Костянтинівна (1897-1942)

Т.Д. Апраксіна

Н.П. Чигріна

П.К. Константинівська

В.П. Іванова

Тетяна Денисівна Апраксіна з матір'ю Марією Янівною, чоловіком Пейсахом Миргородським і маленькою донькою Оленою жили на вул. Малій Васильківській (нині вул. Шота Руставелі) в будинку № 8, де проживали в основному євреї, у тому числі і сім'я кантора синагоги Бродського – Липовецького. Всі вони загинули в Бабиному Яру. Загрожувала небезпека і Тетяні Апраксиній з дворічною донькою, оскільки її чоловік, який воював на фронті, був євреєм. Двічі її викликали до поліції, але врятувало те, що в паспорті не було відмітки про шлюб.

Ще до війни Апраксіни дружили з родиною сусідки-єврейки Параски Слівнілеєвої, чоловік якої був болгариним. Мати Параски загинула в Бабиному Яру. Тетяна Апраксіна з сусідами Завалковськими переховували Пашу і її доньок Віту і Надю в підвалі свого будинку та в кімнатці, вхід в яку затулили шафою. Там же, в підвалі, переховували євреїв-військовополонених (одного з них звали Люсик Гутгарц). Апраксіни носили продукти до єврейського табору в Жовтневому палаці, шевцям і кравцям з Бессарабки, заарештованим під час облав. До будинку часто заходили патрулі з собаками, вишукуючи євреїв.

Весною 1942 року німецький солдат і поліцай затримали Пашу. Збіглися сусіди, і в сум'ятті Парасці вдалося сховатися через чорний хід. Німець заявив, що забирає в гестапо Надю, старшу доньку Паші, і відпустить її тільки тоді, коли прийде мати. Термін – 2 години. Через півтори години Параска повернулася додому. Її відвели до гестапо, а потім розстріляли в Бабиному Яру. Німець додержав слова: Надю відпустили.

Донька була врятована ціною життя матері. Осиротілу Віту, молодшу доньку Паші, ховали сусідка Тетяна Денисівна Апраксіна і Катерина Іванівна Коваленко, яка мешкала на вул. Червоноармійській, 7/2. Вона часто забирала дівчинку до себе, що було вкрай ризиковано: поряд стояв будинок, де жив німецький офіцер. Тетяна і Катя ходили далекими селами, щоб виміняти речі на продукти.

Після війни Вікторія Петрівна Іванова (Слівнілеєва) здобула вищу освіту. З чоловіком і сином мешкає в Германії. Її рятівникам – Тетяні Денисівні Апраксиній, Катерині Іванівні Коваленко і сестрам Завалковським 1998 року присвоєно високе звання «Праведник Бабиного Яру» і «Праведник народів Світу». Катерину Іванівну Коваленко 2006 року нагороджено орденом "За заслуги" III ступеня.
